

ӘОЖ 37.1174

GTAMP 14.23.09

<https://doi.org/10.48371/PEDS.2026.82.3.030>

БОЛАШАҚ МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ҰЙЫМ ПЕДАГОГТЕРІНІҢ ҒЫЛЫМИ-КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ DAҒДЫЛАРЫН ДАМУYҒА ЫҚПАЛ ЕТЕТІН ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШАРТТАР

*Темирханова К.Ш.¹, Булшекбаева А.И.², Қыяқбаева Ұ.К.³

*^{1,2,3} Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Алматы, Қазақстан

Аңдатпа. Зерттеудің мақсаты – болашақ мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің ғылыми-коммуникациялық дағдыларының курс бойынша қалыптасу ерекшеліктерін анықтау және оларды дамытуға ықпал ететін педагогикалық шарттарды негіздеу. Зерттеу сипаттамалық-салыстырмалы дизайнда жүргізілді. Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің 6В01203 – «Мектепке дейінгі білім беру» білім беру бағдарламасында оқитын 173 студент авторлар әзірлеген онлайн сауалнамаға қатысты. Жауаптар оқу курстары бойынша топтастырылып, жиілік пен пайыздық үлестер негізінде сипаттамалық тұрғыдан талданды. Нәтижелер ғылыми мәтінді толық түсінетінін көрсеткен студенттердің үлесі бірінші курста 27,8%, төртінші курста 81,8% болғанын көрсетті. Сонымен бірге ғылыми мақала жазудағы қиындық бірінші курста 55,6%, төртінші курста 75,0% деңгейінде сақталған; үшінші курс студенттерінің 69,2%-ы баяндама мен презентация дайындауда қиналатынын көрсеткен. Алынған деректер ғылыми ұғымдар туралы хабардарлық пен оларды жазбаша және ауызша ғылыми коммуникацияда қолдану арасында алшақтық бар екенін аңғартады. Зерттеудің ғылыми жаңалығы – мектепке дейінгі білім беру бағдарламасы студенттерінің ғылыми-коммуникациялық дағдыларының курс бойынша біркелкі емес бейінін сипаттап, анықталған қажеттіліктерді мақсаттық, мазмұндық, ұйымдастырушылық, психологиялық-педагогикалық, әдістемелік, ақпараттық-технологиялық және кадрлық шарттар жүйесімен байланыстыруында. Ұсынылған шарттар теориялық және диагностикалық негізде тұжырымдалды.

Тірек сөздер: ғылыми-коммуникациялық дағдылар, болашақ педагог, ғылыми сауаттылық, ғылыми жазу, зерттеушілік құзыреттілік, педагогикалық шарттар, мектепке дейінгі білім беру, педагогикалық даярлық

Кіріспе

Жоғары білім беру жүйесінде зерттеу әдістерін меңгеру, академиялық жазу және алынған нәтижелерді кәсіби ортада сауатты ұсыну білім алушының даярлық нәтижелерінің маңызды бөлігі ретінде қарастырылады

[1]. Қазақстан білім зерттеушілерінің әдеп кодексі зерттеу адалдығы, жауапкершілік және ғылыми нәтижелерді ашық әрі дәл ұсыну қағидаларын бекітеді [2]. Жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы зерттеу мәдениетін, академиялық адалдықты және білім алушылардың ғылыми қызметке қатысуын күшейту қажеттігін айқындайды [3].

Педагогтерге арналған қолданыстағы кәсіптік стандарттар кәсіби қызметтің сапасына, рефлексияға, кәсіби дамуға және білім беру тәжірибесін жетілдіруге қойылатын талаптарды белгілейді [4]. Осы талаптар болашақ мектепке дейінгі ұйым педагогінің ғылыми ақпаратты түсінуімен ғана шектелмей, оны талдай алуын, дәлелді пікір қалыптастыруын және зерттеу нәтижелерін әртүрлі аудиторияға түсінікті түрде жеткізуін қажет етеді.

Соған қарамастан, педагогикалық даярлықта ғылыми терминдерді білу мен ғылыми мәтінді өз бетінше құрастыру, мақала жазу, баяндама дайындау және зерттеу нәтижелерін ұсыну қабілеті бірдей деңгейде қалыптаса бермейді. Әсіресе мектепке дейінгі білім беру бағдарламалары студенттерінің ғылыми-коммуникациялық дағдыларының курс бойынша қандай ерекшелік көрсететіні және анықталған қиындықтарды қандай педагогикалық тетіктер арқылы азайтуға болатыны жеткілікті нақтыланбаған. Осы жағдай зерттеу мәселесін теориялық тұрғыдан ғана емес, білім алушылардың өз бағалауларына сүйенген диагностикалық деректер арқылы қарастыру қажеттігін туындатады.

Зерттеудің мақсаты – болашақ мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің ғылыми-коммуникациялық дағдыларының курс бойынша қалыптасу ерекшеліктерін анықтау және оларды дамытуға ықпал ететін педагогикалық шарттарды негіздеу.

Осы мақсатқа сәйкес мынадай міндеттер қойылды: ғылыми-коммуникациялық дағдылардың мазмұнын теориялық тұрғыдан нақтылау; студенттердің ғылыми мәтінмен, ғылыми жазумен және зерттеу нәтижелерін ұсынумен байланысты дағдыларын курс бойынша сипаттау; анықталған қиындықтар мен қажеттіліктерді жүйелеу; әдебиеттер мен сауалнама нәтижелеріне сүйене отырып, ғылыми-коммуникациялық дағдыларды дамытуға ықпал ететін педагогикалық шарттарды ұсыну.

Зерттеудің ғылыми жаңалығы мектепке дейінгі білім беру бағдарламасы студенттерінің ғылыми-коммуникациялық дағдыларының курс бойынша біркелкі емес бейінін анықтап, ғылыми ұғымдарды білу мен оларды ғылыми жазбада және ауызша баяндауда қолдану арасындағы алшақтықты көрсетуінде, сондай-ақ осы қажеттіліктерді педагогикалық шарттардың өзара байланысты жүйесімен негіздеуінде көрінеді.

Ғылыми коммуникация педагогтің ғылыми білімді қабылдау, түсіндіру, дәлелдеу және әртүрлі аудиторияға бейімдеп ұсыну әрекеттерін қамтиды. Мектепке дейінгі білім беру контекстінде коммуникативтік даярлықтың маңызы баламен және ата-анамен қарым-қатынас орнатумен ғана шектелмейді. F. Shehu мен L. Ademi болашақ тәрбиешілердің тілдік-коммуникативтік құзыреттері олардың бастапқы кәсіби даярлығының

маңызды құрамдасы болуы тиіс екенін көрсетеді [5]. Бұл бағыт болашақ педагогтің кәсіби және ғылыми мазмұнды түсінікті түрде жеткізу қабілетінің маңызын айқындайды.

Ғылыми коммуникацияның жазбаша компоненті академиялық мәтінді жоспарлау, дереккөздерді орынды қолдану, дәлелдерді жүйелеу және қорытындыны логикалық құрастыру қабілеттерімен байланысты. Н.Р. Вуй және әріптестері болашақ педагогтердің академиялық жазу барысында риторикалық, когнитивтік, метатанымдық және әлеуметтік-аффективтік стратегияларды қолданатынын анықтаған [6]. Олардың нәтижелері академиялық жазудың тек тілдік білімге емес, мәтінді жоспарлау, өзіндік реттеу, қайта қарау және кері байланыс алу тәжірибесіне де тәуелді екенін көрсетеді. Осы бағыттағы кейінгі зерттеулерде В. Дирексі және әріптестері аргументацияға негізделген академиялық жазу үдерісін болашақ педагогтердің ғылыми мәтін құрастыру дағдыларын дамыту тұрғысынан қарастырған [7], ал S. Baroudi және әріптестері жүйелі feedforward тәсілінің болашақ педагогтердің академиялық жазуы мен сыни ойлауын жетілдірудегі мүмкіндіктерін көрсеткен [8].

Ғылыми коммуникацияның тағы бір бағыты зерттеу нәтижелерін аудиторияға жеткізу және ғылыми пікір алмасуға қатысумен байланысты. С.М. Swords және әріптестері арнайы ғылыми-коммуникациялық дайындықтан кейін қатысушылардың өз қабілеттеріне сенімділігі мен қоғамдық коммуникацияға қатысу белсенділігінің жоғарылағанын көрсеткен [9]. Осылайша, қарастырылған халықаралық зерттеулердің бағыттары өзара байланысты болғанымен, олардың зерттеу акценттері әртүрлі: Shehu мен Ademi [5] кәсіби-коммуникативтік даярлыққа, Вуй және әріптестері [6], Дирексі және әріптестері [7], Baroudi және әріптестері [8] академиялық жазу үдерісіне, ал Swords және әріптестері [9] ғылыми ақпаратты аудиторияға ұсыну мен коммуникациялық сенімділікке басымдық береді. Бұл бағыттарды біріктіру ғылыми-коммуникациялық дағдыларды ауызша коммуникация, академиялық жазу, ғылыми ақпаратты түсіндіру және зерттеу нәтижелерін ұсынудың өзара байланысты жүйесі ретінде қарастыруға мүмкіндік береді.

Ғылыми-коммуникациялық даярлықтың педагогикалық негіздерін түсіндіруде теориялық және әдіснамалық еңбектердің де маңызы сақталады. А.А. Вербицкийдің контекстік оқыту тұжырымдамасында теориялық білімді болашақ кәсіби әрекетпен байланыстыруға басымдық беріледі [10]. В.А. Сластенин және әріптестері зерттеушілік ұстанымды педагогтің шығармашылық кәсіби қызметінің құрамдас бөлігі ретінде қарастырса [11], Ш.Т. Таубаева педагогикалық зерттеудің әдіснамасын, ғылыми мәтінмен жұмысты және зерттеу нәтижелерін ұсынуды педагогтің зерттеу мәдениетімен байланыстырады [12]. Ж. Акпарова цифрлық құзыреттіліктің ақпаратты іздеу, сұрыптау және әртүрлі форматта ұсынудағы рөлін көрсетеді [13].

Аталған теориялық ұстанымдардың ортақ тұсы – педагогтің даярлығын білімді меңгерумен ғана шектемей, оны кәсіби және зерттеушілік әрекетте қолданумен байланыстыруы. Сонымен қатар олардың зерттеу акценттері әртүрлі: контекстік оқыту тұжырымдамасында теориялық білімді кәсіби

әрекетпен байланыстыруға басымдық берілсе, педагогикалық зерттеу еңбектерінде зерттеушілік ұстаным мен зерттеу мәдениетіне, ал цифрлық құзыреттілікке арналған зерттеуде ғылыми ақпаратты іздеу, іріктеу және ұсыну әрекеттеріне назар аударылады. Осы тұжырымдарды салыстырмалы талдау ғылыми-коммуникациялық дағдылардың ақпараттық, теориялық, әдіснамалық, эмпирикалық және ауызша-жазбаша компоненттерін өзара байланысты жүйе ретінде қарастыруға негіз береді.

Қазақстандық зерттеулерде де студенттердің академиялық жазуы мен болашақ педагогтердің зерттеушілік даярлығына қатысты мәселелер қарастырылған. Ш.К. Жарқынбекова мен Ф.К. Иссенова Қазақстанның жоғары білім жүйесіндегі академиялық жазудың теориялық және практикалық мәселелерін қарастырған [14], ал Г.Е. Самашова және әріптестері болашақ педагогтердің зерттеушілік құзыреттілігін қалыптастырудың педагогикалық шарттарын зерттеген [15]. Алайда бұл еңбектердің зерттеу нысаны жалпы академиялық жазу немесе болашақ педагогтердің зерттеушілік құзыреттілігімен байланысты; болашақ мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің ғылыми-коммуникациялық дағдыларын оқу курстары бойынша салыстыру, ғылыми ұғымдар туралы хабардарлық пен оларды академиялық жазуда және ауызша ғылыми коммуникацияда қолдану арасындағы ерекшеліктерді анықтау, сондай-ақ анықталған қажеттіліктерді педагогикалық шарттардың жүйесімен байланыстыру мәселесі арнайы қарастырылмаған. Осы зерттеу аталған ғылыми олқылықты нақтылауға бағытталды.

Жоғарыда қарастырылған отандық және шетелдік ғылыми еңбектерді [5–15] салыстырмалы талдау негізінде ғылыми-коммуникациялық дағдылардың негізгі құрамдары авторлық тұрғыдан жүйеленді. Бұл жүйелеу зерттеудің теориялық құрылымын нақтылау және диагностикалық бағыттарын айқындау мақсатында 1-кестеде берілді.

Кесте 1 – Болашақ педагогтің ғылыми-коммуникациялық дағдыларының негізгі құрамдары

№	Дағды түрі	Мазмұны
1	Ақпараттық	Ғылыми ақпаратты іздеу және іріктеу; дереккөздің сенімділігін бағалау; мәтіннің құрылымы мен негізгі ойын анықтау; дәйексөз бен әдебиеттер тізімін талапқа сай рәсімдеу.
2	Теориялық	Зерттеу тақырыбын, негізгі ұғымдарды, объект пен пәнді, мақсат пен міндеттерді түсіну және тұжырымдау; ғылыми пайымның логикасын сақтау.
3	Әдіснамалық	Проблема мен қайшылықты анықтау; зерттеу сұрағын және болжамды негіздеу; әдістерді зерттеу мақсатына сәйкес таңдау; нәтижелердің ғылыми және практикалық маңызын бағалау.
4	Эмпирикалық	Сауалнама, сұхбат, бақылау, тестілеу және құжаттарды талдау сияқты әдістерді қолдану; деректерді жинау, жүйелеу, өңдеу және шектеулерін ескере отырып түсіндіру.

5	Ауызша және жазбаша ғылыми коммуникация	Мақала, баяндама, тезис және презентация дайындау; ғылыми стильде жазу; дәлелді пікір айту; аудиториямен байланыс орнату; пікірталас пен кері байланысқа қатысу.
---	---	--

Материалдар мен әдістер

Зерттеу көлденең қималы сипаттамалық-салыстырмалы дизайнда жүргізілді. Оның эмпирикалық бөлігі Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің 6B01203 – «Мектепке дейінгі білім беру» білім беру бағдарламасының студенттерін қамтыды. Зерттеуге барлығы 173 білім алушы қатысты: бірінші курстан – 37, екінші курстан – 66, үшінші курстан – 21, төртінші курстан – 49 студент. Зерттеуге сауалнама жүргізілген кезеңде қолжетімді болған білім алушылар қатысты, кездейсоқ іріктеу жүргізілген жоқ. Сондықтан нәтижелер зерттелген іріктеменің сипаттамалық ерекшеліктерін көрсетеді және оларды кең популяцияға жалпылау шектеулі.

Деректерді жинау барысында зерттеу міндеттеріне сәйкес екі диагностикалық құрал пайдаланылды. Бірінші құрал – Ш.Ж. Алимованың «Студенттердің зерттеу іс-әрекеттерін мотивациялық тұрғыда бағалау» әдістемесі. Әдістеме студенттердің жоғары оқу орнындағы зерттеу жұмыстарына қатысуға, зерттеу дағдыларын меңгеруге, ғылыми конференциялар, семинарлар мен конкурстарға қатысуға, ғылыми мақала жариялауға, зерттеу нәтижелерін талқылауға, ғылыми ортада болуға және шығармашылық әлеуетін жүзеге асыруға қызығушылығын анықтауға бағытталған 7 сұрақтан тұрды. Сұрақтарға «Иә», «Жоқ» және «Жауап беруге қиналамын» жауап нұсқалары ұсынылды.

Екінші диагностикалық құрал ретінде білім алушылардың ғылыми-коммуникациялық даярлығының жекелеген аспектілерін анықтауға арналған 10 сұрақтан тұратын сауалнама қолданылды. Оның мазмұны когнитивтік әдістер туралы хабардарлықты, ғылыми-коммуникациялық құзыреттіліктің маңызын бағалауды, ғылыми тілде ауызша сөйлеу және ғылыми стильде жазу дағдыларының өзіндік бағасын, ғылыми мақалалармен жұмыс істеу барысында кездесетін қиындықтарды, когнитивтік әдістерді қолдану тәжірибесін және олардың ғылыми-коммуникациялық дағдыларды дамытудағы рөлі жөніндегі студенттердің пікірлерін қамтыды. Жауаптар «Иә», «Жоқ» және «Жауап беруге қиналамын» нұсқалары бойынша тіркелді.

Сауалнама жауаптары оқу курстары бойынша топтастырылды. Деректерді өңдеуде сипаттамалық статистика қолданылып, әр жауаптың пайыздық үлесі есептелді. Бірінші, екінші, үшінші және төртінші курс студенттерінің көрсеткіштері салыстырмалы түрде сипатталды. Бастапқы жеке жауаптар массиві қайта талдауға қолжетімсіз болғандықтан, инференциалдық статистика нәтижелері мақалаға енгізілген жоқ; курсаралық айырмашылықтар статистикалық дәлел ретінде емес, диагностикалық үрдіс ретінде түсіндірілді.

Қолданылған диагностикалық құралдар студенттердің ғылыми-коммуникациялық даярлығын бір ғана интегралды көрсеткіш арқылы өлшеуге емес, оның әртүрлі мазмұндық аспектілерін сипаттауға бағытталды. Сауалнама тармақтары хабардарлықты, зерттеу мотивациясын, ғылыми-коммуникациялық дағдыларды өзіндік бағалауды, тәжірибені және кездесетін қиындықтарды қамтығандықтан, олар біртұтас психометриялық шкала ретінде қарастырылған жоқ. Құралдардың мазмұндық сәйкестігі зерттеудің мақсаты мен ғылыми-коммуникациялық даярлықтың теориялық тұрғыдан айқындалған құрамдастарымен салыстыру негізінде анықталды.

Осыған байланысты барлық сауалнама тармақтары үшін бірыңғай Cronbach's alpha коэффициентін есептеу әдіснамалық тұрғыдан негізделген тәсіл ретінде қарастырылмады. Сонымен қатар бастапқы жеке жауаптар массивінің қайта талдауға қолжетімсіз болуы ішкі келісімділік көрсеткіштерін кейіннен есептеуге мүмкіндік бермеді. Сондықтан алынған нәтижелер стандартталған психометриялық шкаланың көрсеткіштері ретінде емес, зерттелген студенттер тобының ғылыми-коммуникациялық даярлығының жекелеген аспектілерін сипаттайтын диагностикалық деректер ретінде интерпретацияланды.

Зерттеуге қатысу ерікті сипатта болды. Сауалнама басталғанға дейін қатысушыларға зерттеудің мақсаты, алынған мәліметтердің тек ғылыми мақсатта пайдаланылатыны және құпия сақталатыны туралы ақпарат берілді. Сауалнаманы толтыруға келісім беру зерттеуге қатысуға ақпараттандырылған келісім ретінде қарастырылды. Нәтижелер жеке респонденттерді сәйкестендірмей, жинақталған көрсеткіштер түрінде ұсынылды.

Зерттеу рәсімінің негізгі кезеңдері 1-суретте берілді.

Сурет 1 – Зерттеу рәсімінің жалпы сызбасы

Нәтижелер

Сауалнама нәтижелері ғылыми-коммуникациялық дағдылардың жекелеген көрсеткіштері оқу курстары бойынша біркелкі болмағанын көрсетті. Ғылыми мәтіннің мазмұнын толық түсінетінін көрсеткен студенттердің үлесі бірінші курста 27,8%, төртінші курста 81,8% болды. Бірінші және екінші курс жауаптарының арасында ғылыми мәтінді түсінбейтінін көрсеткен нұсқалар да кездесті.

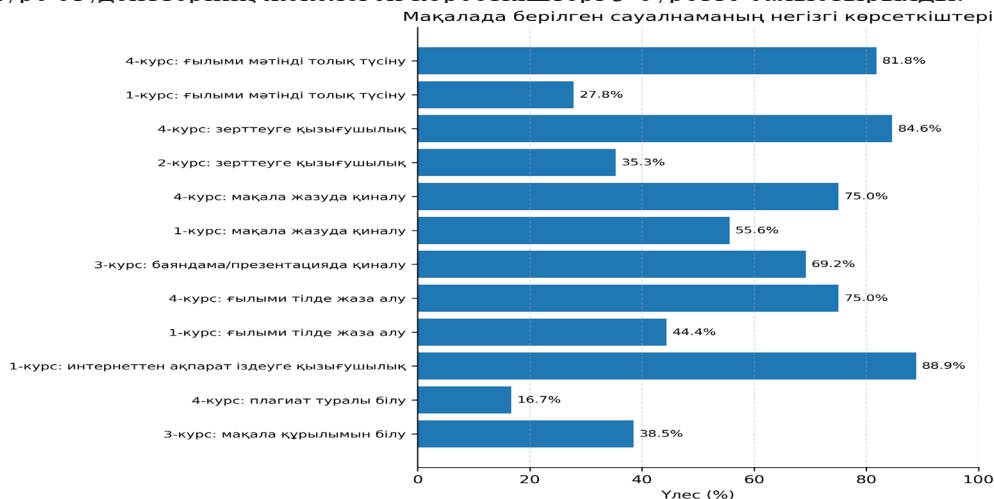
Өзіндік бағалау нәтижелері бойынша педагогикалық ғылыми ұғымдарды сипаттай алатынын көрсеткен студенттердің үлесі барлық курста 70%-дан жоғары болды. Бұл көрсеткіш студенттердің ғылыми

ұғымдар туралы хабардарлығын сипаттайды және олардың ғылыми мәтінді дербес құрастыру дағдысының толық қалыптасқанын білдірмейді. Ғылыми мақаланың құрылымын білетінін көрсеткен үшінші курс студенттерінің үлесі 38,5%-ды құрады. Ғылыми-зерттеу жұмысына қызығушылық танытқан студенттердің үлесі екінші курста 35,3%, төртінші курста 84,6% болды.

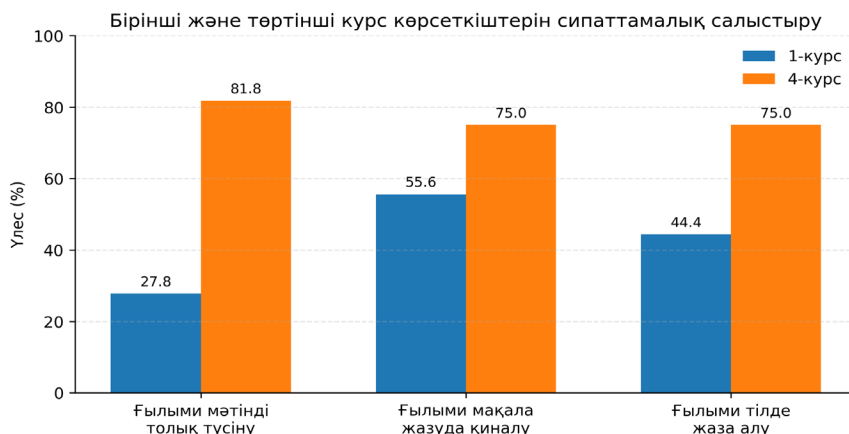
Ғылыми мақала жазу бірінші курс студенттерінің 55,6%-ына, төртінші курс студенттерінің 75,0%-ына қиындық туғызған. Баяндама мен презентация дайындауда қиналатынын көрсеткен үшінші курс студенттерінің үлесі 69,2%-ды құрады. «Ғылыми коммуникация» ұғымын білетін студенттердің үлесі екінші және төртінші курстарда 90%-дан жоғары болды. Осылайша, ғылыми ұғымдарды сипаттауға қатысты салыстырмалы түрде жоғары өзіндік бағалау мен ғылыми мақала жазудағы тұрақты қиындықтар бір-біріне қарама-қайшы нәтижелер ретінде емес, концептуалдық хабардарлық пен оны ғылыми жазба әрекетінде қолдану деңгейлері арасындағы алшақтық ретінде қарастырылды.

Интернет арқылы ақпарат іздеуге қызығушылық барлық курстарда жоғары болды; бірінші курста бұл көрсеткіш 88,9%-ды құрады. Плагиат туралы білетінін көрсеткен студенттердің үлесі бірінші, екінші және үшінші курстарда 90%-дан жоғары болғанымен, төртінші курста 16,7% болып тіркелді. Ғылыми ортада болуға ұмтылыс көрсеткіші курстар бойынша 58–88% аралығында болды.

Ғылыми тілде өз ойын жаза алатынын көрсеткен студенттердің үлесі бірінші курста 44,4%, төртінші курста 75,0% болды. Осы нәтижелер бірқатар көрсеткіш бойынша жоғары курс студенттерінің өзіндік бағасы жоғары болғанымен, ғылыми мақала жазу және зерттеу нәтижелерін ұсыну қиындықтары жоғары курстарда да сақталғанын көрсетті. Негізгі сауалнама көрсеткіштері 2-суретте көрнекі түрде ұсынылды. Бірінші және төртінші курс студенттерінің жекелеген көрсеткіштері 3-суретте салыстырылды.

Сурет 2 – Мақалада берілген сауалнаманың негізгі көрсеткіштері

Сурет 3 – Бірінші және төртінші курс көрсеткіштерін сипаттамалық салыстыру

Педагогикалық шарттар бұл зерттеуде ғылыми-коммуникациялық дағдыларды дамытуға бағытталған оқу үдерісінің мақсаттарын, мазмұнын, ұйымдастырылуын және қолдау тетіктерін біріктіретін жағдайлар ретінде қарастырылады. Оларды жүйелеуде әдебиеттерде көрсетілген контекстік оқыту, академиялық жазу стратегиялары, зерттеушілік мәдениет, кері байланыс және цифрлық құзыреттілік туралы тұжырымдар [6; 8–10; 12; 13], сондай-ақ сауалнамада анықталған қиындықтар ескерілді.

Сауалнама ғылыми ұғымдарды білу көрсеткіштері салыстырмалы түрде жоғары болғанымен, мақала жазу, ғылыми мәтінді құрылымдау және баяндама дайындауда қиындықтар сақталғанын көрсетті. Сондықтан педагогикалық шарттар тек ақпарат беруге емес, студенттің ғылыми әрекетті кезең-кезеңімен орындауына, мәтін құрастыруына, пікірін қорғауына және кері байланыс негізінде жұмысын жетілдіруіне бағытталуы тиіс. Ұсынылған педагогикалық шарттардың өзара байланысы 4-суретте көрсетіліп, олардың мазмұны мен практикалық бағыттары 2-кестеде жүйеленді.

Сурет 4 – Ғылыми-коммуникациялық дағдыларды дамытуға ықпал ететін педагогикалық шарттар жүйесі

Кесте 2 – Ғылыми-коммуникациялық дағдыларды дамытуға ықпал ететін педагогикалық шарттар

Шарт түрі	Мазмұны	Негіздеме және қолдану бағыты
Мақсаттық	Оқу нәтижелерінде ғылыми мәтінді талдау, зерттеу сұрағын құрастыру, дәлелді жазу және ауызша ұсыну дағдыларын нақты белгілеу.	Дағдыларды пән мазмұнының жанама нәтижесі емес, арнайы қалыптастырылатын оқу нәтижесі ретінде бекітеді.
Мазмұндық	Ғылыми мақала құрылымы, академиялық адалдық, дәйексөз келтіру, зерттеу әдістері және нәтижелерді түсіндіру бойынша мазмұнды оқу бағдарламасына жүйелі енгізу.	Мақала құрылымын білу мен ғылыми жазудағы қиындықтарды азайтуға бағытталады.
Ұйымдастырушылық	Шағын зерттеу жобаларын, ғылыми үйірмелерді, студенттік конференцияларды, топтық мәтін талдауын және кезеңдік жазба тапсырмаларын ұйымдастыру.	Ғылыми әрекетті бір реттік тапсырмадан тұрақты тәжірибеге айналдырады.
Психологиялық-педагогикалық	Қателесуге мүмкіндік беретін қауіпсіз орта, сындарлы кері байланыс, өзара рецензиялау және студенттің ғылыми пікір айтуына қолдау көрсету.	Жазу мен баяндаудағы сенімсіздікті азайтып, рефлексияны күшейтеді.
Әдістемелік	Үлгі мәтіндерді талдау, мәтінді жоспарлау, жазудың кезеңдік алгоритмі, «ойлау дауыстап», соқраттық сұрақтар, дебат және бірнеше рет қайта жазу тәсілдерін қолдану.	Ұғымды білуден оны нақты мәтінде және баяндамада қолдануға көшуге мүмкіндік береді.
Ақпараттық-технологиялық	Ғылыми дереккөздермен, электрондық кітапханалармен, Google Scholar, библиографиялық менеджерлермен және мәтіннің түпнұсқалығын тексеру құралдарымен жұмыс істеуге үйрету.	Ақпарат іздеу қызығушылығын дереккөзді бағалау және академиялық адалдық дағдыларымен байланыстырады.
Кадрлық	Оқытушының зерттеу жетекшісі, кеңесші және кері байланыс беруші рөлін күшейту; академиялық жазу мен зерттеу әдістері бойынша әдістемелік даярлығын қолдау.	Студентке пәндер арасында сабақтас және тұрақты қолдау көрсетуді қамтамасыз етеді.

Ұсынылған шарттар өзара байланыста іске асқанда ғана ғылыми мәтінді түсіну, академиялық жазу және зерттеу нәтижелерін ұсыну әрекеттерінің сабақтастығын қамтамасыз ете алады. Алайда бұл шарттар осы зерттеу шеңберінде тәжірибеге енгізіліп, эксперименттік жолмен бағаланған жоқ; сондықтан оларды тиімділігі дәлелденген модель емес, диагностикалық нәтижелерге негізделген педагогикалық ұсыныстар жүйесі ретінде қарастырған жөн.

Талқылау

Алынған нәтижелер ғылыми-коммуникациялық дағдылардың жекелеген құрамдастары бірдей деңгейде қалыптаспайтынын көрсетті. Бір қарағанда, педагогикалық ғылыми ұғымдарды сипаттай алатынын көрсеткен студенттер үлесінің барлық курста 70%-дан жоғары болуы мен төртінші курс студенттерінің 75,0%-ының ғылыми мақала жазуда қиындық сезінуі арасында қайшылық бар сияқты көрінеді. Алайда бұл көрсеткіштер ғылыми-коммуникациялық даярлықтың әртүрлі деңгейлерін сипаттайды. Бірінші көрсеткіш студенттердің ғылыми ұғымдар туралы хабардарлығын және оларды сипаттай алу жөніндегі өзіндік бағасын көрсетсе, екінші көрсеткіш ғылыми білімді құрылымдалған академиялық мәтінге айналдырумен байланысты күрделі практикалық әрекетті сипаттайды. Ғылыми мақала жазу терминдерді білумен ғана шектелмейді; ол зерттеу мәселесін тұжырымдауды, ғылыми аргументацияны, мәтін құрылымын сақтауды, дереккөздерді орынды пайдалануды, нәтижелерді интерпретациялауды және академиялық стиль талаптарын бір мезгілде қолдануды талап етеді. Сондықтан алынған нәтижелерді өзара қайшы көрсеткіштер ретінде емес, ғылыми ұғымдар туралы концептуалдық хабардарлық пен сол білімді дербес ғылыми жазу әрекетінде қолдану арасында алшақтықтың бар екендігін көрсететін нәтиже ретінде түсіндіруге болады. Бұл түсіндіру Вuі және әріптестерінің зерттеу нәтижелерімен үндеседі: авторлар академиялық мәтін құрастырудың тілдік біліммен ғана емес, риторикалық және когнитивтік стратегиялармен, метатанымдық реттеумен, мәтінді қайта қараумен және кері байланыс алу тәжірибесімен байланысты екенін көрсетеді [6].

Баяндама және презентация дайындаудағы қиындықтар ауызша ғылыми коммуникацияны арнайы жаттықтыру қажеттігін білдіреді. Swords және әріптестері арнайы коммуникациялық дайындықтан кейін қатысушылардың сенімділігі мен қоғамдық коммуникацияға қатысу белсенділігі артқанын көрсетеді [9]. Бұл нәтиже студенттерге тек баяндама тақырыбын берумен шектелмей, аудиторияны талдау, мазмұнды ықшамдау, визуалды дәлелдерді таңдау және бірнеше рет кері байланыс алу мүмкіндігін ұйымдастыру қажет екенін негіздейді.

Shehu мен Ademi коммуникативтік құзыреттілікті мектепке дейінгі педагогтің бастапқы даярлығының маңызды бөлігі ретінде қарастырады [5]. Зерттеу нәтижелері бұл даярлыққа ғылыми мазмұнды кәсіби және көпшілік аудиторияға бейімдеп жеткізу қабілетін де қосу қажеттігін көрсетеді. Вербицкийдің контекстік оқыту тұжырымдамасы бойынша дағды кәсіби әрекетке жақын тапсырмалар арқылы қалыптасады [10]. Сондықтан ғылыми мәтінді талдау, шағын зерттеу жүргізу, мақала фрагментін жазу және нәтижені қорғау бір-бірінен бөлек емес, бір оқу циклі аясында ұйымдастырылғаны орынды.

Интернет арқылы ақпарат іздеуге қызығушылықтың жоғары болуы цифрлық ресурстарды ғылыми жұмысқа тартуға мүмкіндік береді. Дегенмен ақпаратты табу оның ғылыми сапасын бағалау, дұрыс дәйексөз келтіру және академиялық адалдық қағидаларын сақтау дағдыларымен толықтырылуы

керек. Бұл Ақпарова көрсеткен цифрлық құзыреттіліктің ақпаратты іздеу, саралау және ұсыну қызметтерімен сәйкес келеді [13].

Төртінші курста плагиат туралы білетінін көрсеткен студенттер үлесінің 16,7%-ға дейін төмендеуі басқа курстардағы көрсеткіштермен үйлеспейді. Бастапқы жеке жауаптар мен сауалнама сұрағының нақты тұжырымы қолжетімсіз болғандықтан, бұл нәтижені студенттердің академиялық адалдық туралы білімі шын мәнінде төмендеді деп түсіндіруге негіз жоқ. Көрсеткіш сұрақты әртүрлі түсіну, жауаптарды кодтау немесе деректерді көшіру кезіндегі сәйкессіздікпен байланысты болуы мүмкін. Сондықтан аталған сұрақты қайта тұжырымдап, қайталама өлшеу арқылы тексеру қажет.

Зерттеу курс топтарын бір мезетте салыстырғандықтан, нәтижелерді бір студенттің дағдысы оқу барысында міндетті түрде өсті деп түсіндіруге болмайды. Курсаралық айырмашылықтар жас, оқу тәжірибесі, пән мазмұны және топ құрамындағы ерекшеліктермен байланысты болуы ықтимал. Сол себепті ұсынылған педагогикалық шарттардың ықпалын бағалау үшін кейінгі зерттеуде бастапқы және қорытынды өлшеуі бар квазиэксперименттік дизайн қолдану қажет.

Зерттеудің әдіснамалық шектеулерінің бірі қолданылған диагностикалық құралдардың психометриялық сипаттамаларының толық бағаланбауымен байланысты. Сауалнама тармақтары мазмұны жағынан әртүрлі диагностикалық көрсеткіштерді қамтығандықтан, олардың нәтижелері біртұтас шкалалық көрсеткіш ретінде емес, жеке индикаторлар деңгейінде түсіндірілді. Сонымен қатар бастапқы жеке жауаптардың сақталмауы сенімділік көрсеткіштерін қайта есептеуге мүмкіндік бермеді. Болашақ зерттеулерде сауалнама құрылымын біртекті субшкалаларға бөлу, пилоттық апробация жүргізу, мазмұндық валидтілікті сараптамалық бағалау және әрбір субшкала бойынша ішкі келісімділік коэффициенттерін анықтау қажет.

Қорытынды

Зерттеу болашақ мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің ғылыми-коммуникациялық дағдылары курс бойынша біркелкі қалыптаспайтынын көрсетті. Ғылыми мәтінді түсіну және ғылыми тілде жазу жөніндегі өзіндік бағалау жоғары курстарда жоғары болғанымен, ғылыми мақала жазу мен баяндама дайындаудағы қиындықтар сақталған. Бұл ғылыми терминологияны білу мен ғылыми әрекетті дербес орындау арасында алшақтық бар екенін көрсетеді.

Анықталған қажеттіліктер негізінде мақсаттық, мазмұндық, ұйымдастырушылық, психологиялық-педагогикалық, әдістемелік, ақпараттық-технологиялық және кадрлық шарттар жүйесі ұсынылды. Оқу үдерісінде ғылыми мәтінді кезеңдік талдау, академиялық жазу практикумдары, өзара рецензиялау, шағын зерттеу жобалары, ғылыми презентациялар және цифрлық дереккөздермен жауапты жұмыс жасауға тұрақты орын берілуі қажет.

Келесі зерттеулерде диагностикалық құралдарды пилоттық апробациядан өткізу, олардың мазмұндық валидтілігін сараптамалық бағалау, біртекті субшкалалар бойынша ішкі келісімділік көрсеткіштерін анықтау, бірнеше университетті қамту, студенттердің жазба жұмыстарын тәуелсіз бағалау және ұсынылған педагогикалық шарттарды бастапқы және қорытынды өлшеулері бар квазиэксперимент арқылы тексеру маңызды.

ӘДЕБИЕТ

[1] Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы [Электрондық ресурс]: Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы (өзгерістермен және толықтырулармен). – URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200028916> [Қаралған күні: 23.07.2026].

[2] Қазақстан білім зерттеушілерінің әдеп кодексі. – Нұр-Сұлтан: Білім беру саласындағы зерттеушілердің қазақстандық қоғамы, 2020. – 68 б. – URL: <https://ppu.edu.kz/doc/konkurs/Qazaqstan-bilim-zertteushilerinin-Adep-Kodeksi-pdf.pdf> [Қаралған күні: 23.07.2026].

[3] Қазақстан Республикасында жоғары білімді және ғылымды дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы [Электрондық ресурс]: Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысы. – URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P23000000248> [Қаралған күні: 23.07.2026].

[4] Білім беру ұйымдарының педагогтеріне арналған кәсіптік стандарттарды бекіту туралы [Электрондық ресурс]: Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 24 ақпандағы № 31 бұйрығы. – URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/G25HP000031> [Қаралған күні: 23.07.2026].

[5] Shehu F., Ademi L. Communicational–Linguistic Competences in Preschool Education // *International Journal for Education, Research and Training*. – 2020. – Vol. 5, No. 1. – P. 21–32.

[6] Bui H.P., Nguyen L.T., Nguyen T.V. An investigation into EFL pre-service teachers' academic writing strategies // *Heliyon*. – 2023. – Vol. 9, No. 3. – Art. e13743. – DOI: 10.1016/j.heliyon.2023.e13743.

[7] Direkci B., Akbulut S., Şimşek B., Gülmez M., Nalçacıgil Çopur E. Analysis of pre-service teachers' argumentation-based academic writing process // *Frontiers in Psychology*. – 2022. – Vol. 13. – Art. 1040332. – DOI: 10.3389/fpsyg.2022.1040332.

[8] Baroudi S., Aoun S., Hamam D. Using feedforward to improve pre-service teachers' academic writing and critical thinking skills // *Frontiers in Education*. – 2023. – Vol. 8. – Art. 1126594. – DOI: 10.3389/educ.2023.1126594.

[9] Swords C.M., Porter J.S., Hawkins A.J. et al. Science Communication Training Imparts Confidence and Influences Public Engagement Activity // *Journal of Microbiology & Biology Education*. – 2023. – Vol. 24, No. 2. – Art. e00037-23. – DOI: 10.1128/jmbe.00037-23.

[10] Вербицкий А.А. Теория и технологии контекстного образования: учебное пособие. – М.: МПГУ, 2017. – 268 с. – ISBN 978-5-4263-0384-3.

[11] Сластенин В.А., Исаев И.Ф., Шиянов Е.Н. Педагогика: учебник для вузов / под ред. В.А. Сластенина. – 11-е изд., стер. – М.: Академия, 2012. – 608 с. – ISBN 978-5-7695-9408-3.

[12] Таубаева Ш.Т. Теория готовности к научно-исследовательской деятельности как методологическая составляющая исследовательской культуры учителя // *Қазақстан жоғары мектебі*. – 2001. – № 3. – С. 108–113.

[13] Ақпарова Ж. Педагог қызметіндегі цифрлық құзыреттіліктің маңызы // *Абылайхан атындағы ҚазХҚ және ӘТУ Хабаршысы. «Педагогика ғылымдары» сериясы*. – 2021. – Т. 63, № 4. – Б. 101–113. – DOI: 10.48371/PEDS.2021.63.4.009.

[14] Zharkynbekova Sh.K., Issenova F.K. “Academic writing” in the system of higher education disciplines in Kazakhstan: problems of theoretical justification and practical approbation // *Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Philology Series*. – 2021. – Vol. 135, No. 2. – P. 100–109. – DOI: 10.32523/2616-678X-2021-135-2-100-109.

[15] Самашова Г.Е., Құрымбаев С.Ғ., Абиьгазин Б.И., Ақылтаева С.Д. Болашақ педагогтардың зерттеушілік құзыреттілігін қалыптастырудың педагогикалық шарттары: монография. – Қарағанды: Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, «Типография Арко», 2020. – 134 б. – ISBN 978-9965-39-853-7.

REFERENCES

[1] Joғary және joғary oqu ornynan keyingi bilim berudiñ memlekettik jalpyға mindetti standarttaryn bekitu turaly [On Approval of the State Compulsory Standards of Higher and Postgraduate Education]: Order No. 2 of the Minister of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan dated 20 July 2022, as amended. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200028916> [Accessed: 23.07.2026]. [in Kaz]

[2] Qazaqstan bilim zertteuşıleriniñ ädep kodeksi [Code of Ethics for Educational Researchers of Kazakhstan]. Nur-Sultan: Kazakhstan Educational Research Association; 2020. 68 p. [in Kaz]

[3] Qazaqstan Respublikasynda joғary bilimdi және ğylymdy damytudyñ 2023–2029 jyldarға арналған tūjyrymdamasyn bekitu turaly [Concept for the Development of Higher Education and Science in the Republic of Kazakhstan for 2023–2029]: Resolution No. 248 of the Government of the Republic of Kazakhstan dated 28 March 2023. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P23000000248> [Accessed: 23.07.2026]. [in Kaz]

[4] Bilim беру üiymdarynyñ pedagogterine арналған käsiptik standarttardy bekitu turaly [On Approval of Professional Standards for Teachers of Educational Organizations]: Order No. 31 of the Minister of Education of the Republic of Kazakhstan dated 24 February 2025. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/G25HP000031> [Accessed: 23.07.2026]. [in Kaz]

[5] Shehu F., Ademi L. Communicational–Linguistic Competences in Preschool Education. *International Journal for Education, Research and Training*. 2020;5(1):21–32.

[6] Bui H.P., Nguyen L.T., Nguyen T.V. An investigation into EFL pre-service teachers' academic writing strategies. *Heliyon*. 2023;9(3):e13743. DOI: 10.1016/j.heliyon.2023.e13743.

[7] Direkci B., Akbulut S., Şimşek B., Gülmez M., Nalçacıgil Çopur E. Analysis of pre-service teachers' argumentation-based academic writing process. *Frontiers in Psychology*. 2022;13:1040332. DOI: 10.3389/fpsyg.2022.1040332.

[8] Baroudi S., Aoun S., Hamam D. Using feedforward to improve pre-service teachers' academic writing and critical thinking skills. *Frontiers in Education*. 2023;8:1126594. DOI: 10.3389/educ.2023.1126594.

[9] Swords C.M., Porter J.S., Hawkins A.J. et al. Science Communication Training Imparts Confidence and Influences Public Engagement Activity. *Journal of Microbiology & Biology Education*. 2023;24(2):e00037-23. DOI: 10.1128/jmbe.00037-23.

[10] Verbitskii A.A. *Teoriya i tekhnologii kontekstnogo obrazovaniya* [Theory and Technologies of Contextual Education]. Moscow: MPGU; 2017. 268 p. [in Rus]

[11] Slastenin V.A., Isaev I.F., Shiyanov E.N. *Pedagogika* [Pedagogy]. 11th ed. Moscow: Akademiya; 2012. 608 p. [in Rus]

[12] Taubaeva Sh.T. *Teoriya gotovnosti k nauchno-issledovatel'skoi deyatel'nosti kak metodologicheskaya sostavlyayushchaya issledovatel'skoi kultury uchitelya* [Theory of Readiness for Research Activity as a Methodological Component of Teacher Research Culture]. [in Rus]

[13] Aqparova J. *Pedagog qyzmetindegi cifrlyq quzyrettiliktiń mańyzy* [The Importance of Digital Competence in Teaching Practice]. *Bulletin of Ablai Khan KazUIR&WL. Series Pedagogical Sciences*. 2021;63(4). DOI: 10.48371/PEDS.2021.63.4.009. [in Kaz]

[14] Zharkynbekova Sh.K., Issenova F.K. “Academic writing” in the system of higher education disciplines in Kazakhstan: problems of theoretical justification and practical approbation. *Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Philology Series*. 2021;135(2):100–109. DOI: 10.32523/2616-678X-2021-135-2-100-109.

[15] Samashova G.E., Qūrymbaev S.Ğ., Abilgazin B.I., Aqyltaeva S.D. *Bolaşaq pedagogtardyń zertteuşilik qūzyrettiligin qalyptasty Rudyń pedagogikalyq şarttary* [Pedagogical Conditions for the Formation of Research Competence of Future Teachers]. Karaganda: E.A. Buketov Karaganda State University, Tipografiya Arko; 2020. 134 p. [in Kaz]

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ, СПОСОБСТВУЮЩИЕ РАЗВИТИЮ НАУЧНО-КОММУНИКАЦИОННЫХ НАВЫКОВ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ ДОШКОЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ

*Темирханова К.Ш.¹, Булшекбаева А.И.², Кыякбаева У.К.³

*^{1,2,3}Казахский национальный педагогический университет имени Абая,
Алматы, Казахстан

Аннотация. Цель исследования – выявить особенности сформированности научно-коммуникационных навыков будущих педагогов дошкольных организаций по курсам обучения и обосновать педагогические условия, способствующие их развитию. Исследование выполнено в описательно-сравнительном дизайне. В авторском онлайн-опросе приняли участие 173 студента образовательной программы 6В01203 – «Дошкольное образование» Казахского национального педагогического университета имени Абая. Ответы были сгруппированы по курсам и проанализированы с использованием частот и процентных долей. Доля студентов, указавших, что они полностью понимают научный текст, составила 27,8% на первом и 81,8% на четвертом курсе. При этом трудности при написании научной статьи отметили 55,6% первокурсников и 75,0% студентов четвертого курса; 69,2% третьекурсников испытывали затруднения при подготовке доклада и презентации. Результаты выявили разрыв между осведомленностью о научных понятиях и их практическим применением в письменной и устной научной коммуникации. Научная новизна заключается в описании неравномерного профиля научно-коммуникационных навыков студентов дошкольного образования по курсам и соотнесении выявленных потребностей с системой целевых, содержательных, организационных, психолого-педагогических, методических, информационно-технологических и кадровых условий. Предложенные условия имеют теоретическое и диагностическое обоснование; их эффективность экспериментально не проверялась.

Ключевые слова: научно-коммуникационные навыки, будущий педагог, научная грамотность, научное письмо, исследовательская компетентность, педагогические условия, дошкольное образование, педагогическая подготовка

PEDAGOGICAL CONDITIONS CONTRIBUTING TO THE DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC COMMUNICATION SKILLS OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS

*Temirkhanova K.Sh.¹, Bulshekbayeva A.I.², Kyyakbayeva U.K.³

*^{1,2,3}Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan

Abstract. The study aimed to identify course-related patterns in the scientific communication skills of future preschool teachers and to substantiate pedagogical conditions that may support their development. A cross-sectional descriptive-
“ПЕДАГОГИКА ҒЫЛЫМДАРЫ” сериясы №3 (82) 2026

comparative design was used. An author-developed online questionnaire was completed by 173 students enrolled in the 6B01203 Preschool Education programme at Abai Kazakh National Pedagogical University. Responses were grouped by year of study and analysed using frequencies and percentages. The proportion of students reporting full comprehension of scientific texts was 27.8% in the first year and 81.8% in the fourth year. However, difficulty in writing a scientific article was reported by 55.6% of first-year and 75.0% of fourth-year students, while 69.2% of third-year students reported difficulties in preparing reports and presentations. The findings indicate a gap between awareness of scientific concepts and their practical use in written and oral scientific communication. The scientific contribution of the study lies in describing the uneven course-related profile of scientific communication skills among preschool education students and linking the identified needs to a system of goal-oriented, content-related, organisational, psychological-pedagogical, methodological, information-technological, and staffing conditions. The proposed conditions are theoretically and diagnostically grounded; their effectiveness was not tested experimentally.

Keywords: scientific communication skills, pre-service teacher, scientific literacy, scientific writing, research competence, pedagogical conditions, preschool education, pedagogical training

Мақала түсті / Статья поступила / Received: 17.09.2025
Жариялауға қабылданды / Принята к публикации / Accepted: 26.06.2026

Авторлар туралы мәлімет:

Темирханова Кымбат Шашубаевна – докторант, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, e-mail: Kimbat.sh@mail.ru

Булшекбаева Асем Исаевна – PhD, қауымдастырылған профессор м.а., Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, email: bulshekbaeva@mail.ru

Қыяқбаева Ұлбосын Қозыбаевна – педагогика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, e-mail: kuyakbayeva.ulbosyn@mail.ru

Информация об авторах:

Темирханова Кымбат Шашубаевна – докторант, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан, e-mail: Kimbat.sh@mail.ru

Булшекбаева Асем Исаевна – PhD, и.о. ассоциированного профессора, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан, e-mail: bulshekbaeva@mail.ru

Кыякбаева Улбосын Қозыбаевна – кандидат педагогических наук, ассоциированный профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан, e-mail: kyyakbayeva.ulbosyn@mail.ru

Information about authors:

Temirkhanova Kymbat – Doctoral student, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, e-mail: Kimbat.sh@mail.ru

Bulshekbayeva Assem – PhD, Acting Associate Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, e-mail: bulshekbaeva@mail.ru

Kyyakbayeva U.K. – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, e-mail: kyyakbayeva.ulbosyn@mail.ru